

NAGYVÁRAD

Főszerkesztő HEGEDÜS NÁNDOR

Felolvas szerkesztő MARÓT SÁNDOR

A Magyar Párt új útja

I.

Junius elsejére készíti elő a romániai magyarság egyetlen politikai közületének, a Magyar Pártnak idei nagygyűlését. A brassói gyűlés előtt, mi sem természetesebb, minthogy több évi néma szemlélet után végre kellő objektivitással mérlegeljék a tényeket, mit tett négy éves fennállása óta a Magyar Párt, (illetve ezelőtt Magyar Szövetség és Néppárt) kisebbségi életünk javítása érdekében s mit kellene elérnie, ha munkaprogramját gyakorlati követelményekhez simítaná.

Négy év óta sok gyűlés beharangozása sára figyelt fel az erdélyi magyarság. Voltak a Magyar Pártnak gyűlései, hol az erdélyi föld népének oly hatalmas rétegei mozdultak kíváncsisággal saját politikájuk irányítása felé, mint a kalotaszegi magyarság tizezrei. Mégis, mit láttunk? A Magyar Párt — s e fogalomban bennfoglaltatnak az előző politikai alakulatok is, amikből a mostani párt kiegészesedett — jóformán semmi nyomot sem hagyott maga után. Négy évi létezésével nem tudta megakadályozni a romániai magyarság egyetlen legitim politikai testülete kisebbségünk gazdasági növényének elszűrtelenedését, de még kulturájának csökkenését sem. Nem is beszélünk politikumról, csupán arról a nyelvi háttérbeszúrásról, aminek megelőzése mint minimális követelmény lett volna a párt részéről kiélgetendő.

Tudatában vagyunk azoknak a nehézségeknek, melyekkel a Magyar Pártnak meg kellett, helyesebben meg kellett volna birkóznia. E nehézségeket a határszéli magyarság mindenkinél jobban megérti. Személyekre sem akarunk ódiomot hárítani; azokat a férfiakat, akik a Magyar Párt eddigi életében akár jobb, akár balszáron valamelyes formát is mutattak, készpénz ismerjük el mint kisebbségünk reprezentánsait. Jóhiszeműségüket s erdélyi értelemben vett legjobb politikai képességüket illető tiszteletünk sem tilthatja azonban azt a megállapítást, hogy amit eddig tettek, edeskeves volt, a semminél alig valamivel több. S ma, az impérium ötödik esztendejében a gyakorlati magyar igények kemény ökle eredményesebb szellem bebocsátásáért dörömböl a brassói gyűlés dátumán. Jöjjen végre fordulat Brassóban s legyen ez a fordulat az egyedül hasznosra vezető, reális politika.

Mielőtt véleményünket a jövő kisebbségi politikavezetést illetőleg hacsak hány kontúrokban is kifejtjük, le kell szögeznünk két sarkalatos elvet, amit semmi szín alatt figyelmen kívül nem hagyhatunk. Az egyik az, hogy a romániai magyarságunk jövőben is meg kell őriznie egységes pártkeretét s a Magyar Pártnak mindenkor az egész kisebbség képviselőt kell felölelnie. Kisebbség életében a föltétel és megbonthatatlan egység akkor is fontos követelmény volt, amikor a kisebbségi ideológia mindössze még publicisták, doktrínér politikusok szótárában volt föltalálható s nem volt oly reális, életbevágó tényező, aminek ma már nemzetközi hivatalos szerv rendeltetett gyámolítására a Népszövetségben s amiről éppen a leg-

utóbbi napokban Románia királya is helyénvalónak tartotta Genfben a nyilatkozást. A Magyar Párt továbbra is csak önálló nemzeti alapon álló párt lehet; koalíciót esetenként más pártokkal, de egybe azokkal nem olvadhat.

Másik momentum: a kisebbségi párt csakis progresszív, csakis demokratikus alapon működhetik. Nem új, de örökérvényes megállapítás, hogy minden kisebbségi engedmény jogkiterjesztés. Nem lehet tehát érdeke éppen a kisebbségnek, hogy saját soraiban alkalmazott, akár faji, akár rangbeli, akár osztálykülönbség hangsúlyosásával maga nyújtson példát jogszűkítésekre.

Lássuk most már, mi az önálló Magyar Párt momentán helyzete a román pártok felé? A pártunk ügyszólván egyetlen reális cselekedete a „csucsa paktum” nem volt hivatalos aktusa. A megbeszélést, amiről múlt év decemberében oly sokat írtak a lapok, tulajdonképpen a párt nyolc-tíz vezetőfőfia folytatta Averescuval és Gogával; a Magyar Párt a meggyezést, mint ilyet, nem publikálta. Mégsem tagadhatjuk meg a csucsa megbeszélésektől a fontosságot, amikor a Magyar Párt teljesítményeit mérlegeljük. Igenis nagy jelentősége volt annak, hogy a magyarság vezetői immár nem zárkóztak el a román pártokkal való kooperálás gondolatától s még többet jelentett az, hogy akadt egy román párt, amely komolyan vette s megbecsülte a kisebbség reprezentánsainak az együttműködésre irányuló törekvéseit. Bizonyítéka e jelentőségnek mindenekelőtt a többi román pártoknak Averescuék ellen intézett támadása a meggyezés apropójából.

A fentieknél több súlyt, jelentőséget azonban a csucsa tárgyalásoknak mi nem tulajdoníthatunk. Meddő dolognak tartanánk, hogy egy kisebbségi alakulat ellenzéki párttal életre-halálra összefogózkodjék s hűségesen várjon a bizonytalan pillanatra, míg az ellenzéki párt uralomra jut. Meg nem engedhető lukszus volna ez különösen akkor, amikor a megbeszélések a hivatalos impresszumot sem kapták még meg a kisebbségi alakulat részéről. Maniunk az százok legjobb fegyverbarátai voltak, mégis habozás nélkül áldozták fel Brandsch Rudolf elnökségét a liberális párt kormányra jutásakor, amikor Brandsch tovább ragaszkodott a nemzeti párttal kötött meggyezésükhöz. De még ilyfajta szöszegésről sem lehet szó a mi esetünkben. Averescu és Goga nem tekinthetők szöszegésnek, ha a Magyar Párt nem vállalja tovább azt a paktumot, amit végeredményben meg sem kötött.

Kisebbségünknek habozás nélkül követnie kell érdekeit s ebből a szempontból teljesen lényegtelen, hogy megbeszélések, tervezgetések már folytak a néppárttal. Tovább kell mennünk egy lépéssel a paktumban s az összeköttetést most már olyan párttal kell keresnünk, amely uralmon van.

Ne állassuk magunkat: az összeköttetés felvétele életben sűrűs. A parlament előtt olyan javaslatok fekszenek, amelyek, — mint a közigazgatási reform-javaslat is — nehezen lesznek tavunkra megvalósí-

tathatók, ha egyszer kárunkra emelkednek törvényerőre. Tartsa kötelességének és mondja ki Brassóban a Magyar párt, hogy haladéktalanul kontaktust keres a kormányval. Találjon módot vívmányok ki- eszközésére, amely vívmányok legalább némileg enyhítenék azt a fojtó depressziót, ami jelenleg a magyar kisebbségre nehezedik. Küldjön ki a gyűlés egy bizottságot, nevezzük tárgyaló-bizottságnak s tegye ennek kötelességévé, hogy a kormánnyal érintkezésbe lépve állapítsák meg, mit nyújtanak cserébe Románia magyarságának a kormány a kisebbség támogatása ellenében.

Bizonyos, hogy a kormány ezzel szemben azt a kérdést fogja feltenni a tárgyaló-bizottságnak, mit nyújthat, ajánlhat viszont neki az alkuba bocsájtkozó Magyar Párt? A valószínű kérdésre kifejezheti majd a tárgyaló-bizottság:

Kaphatja a kormány azt az erkölcsi gyarapodást, hogy külföld felé a kisebbségekkel történt meggyezést, a kisebbségekkel való békés együttélést dokumentálhatja. Senki előtt sem vitás, hogy Románia számára ez a bizonyosság többet érne, mint összes követségeinek propagandája, összes szeszkuvérek leleplezése s a külügyminiszter minden beszéde, amit a Népszövetségnek tart a mi boldogságunkról. Szimbóluma lenne ez a meggyezés annak a gazdasági konszolidációnak, jogbiztonságnak, aminek létezésében a külföld legalább is igen erősen kételkedik Romániát illetően.

Nyújtaná továbbá, befelé ható erővel a megbékélt minoritás választásoknál a kormány segítségét szavazataival. A Magyarországtól elcsatolt területeken a magyarság a kormány számára saját megválasztandó magyar kisebbségi képviselőnek támogatásán kívül tekintélyes számú liberális képviselő megválasztását biztosíthatná — ha a kormány egyszer nem erőszakkal, hanem szavazással akar választani.

A kormánnyal való tárgyalás ötletének részünkről történt felvetése nem jelenti azt, mintha a liberális párt eddigi politikája vajmi túlzott reményekre, nagy eredmények lesására jogosítana bennünket. És nem jelenti azt, mintha mi a kormány iránt bizalmat éreznénk. Am — ahogy mi itélhünk — a Magyar Pártnak a kormány felé való közeledése mindenesetre olyan momentum, hogy arra a kormánynak pszichológiai következtetéssel reagálni kell. Talán tán még a jelenlegi hatalmon levő politikusok is rájőnnének arra, hogy saját érdekükben is jó volna megragadni az ajánlattétel pillanatát eddigi kisebbségi politikájuk gyökeres megváltoztatására.

Bratianu, Duca, Constantinescu általános külföldi kapcsolataik tanulságából lehetetlen, hogy le ne szűrtek volna bizonyos meggyőződéseket. Lehetetlen hinniök, hogy huzamosabban beszélhetnek továbbra is a külföld előtt országukban élő kisebbségeik teljes szabadságáról s ugyanakkor idehaza gazdasági és kulturális téren a jogfosztás politikáját folytathatják. Be kell átniök nekik is, hogy a kisebbségekkel való megbékélés elengedhetetlen főtétele Románia nemcsak kisebbségi, de többségen levő lakossága számára is ahhoz,

hogy produktív, építőmunkát inauguráljunk. A kisebbségekkel való megegyezés halogatása, holott az ország lakosságának csaknem egyharmada ezek sorába tartozik és speciálisan a legerősebb magyar kisebbséggel való őszinte megbékülés kitelése, holott mi az ország lakosságának egyötöd részét tesszük ki, közvetlenül és súlyosan nehezedik Romániára. Hihetetlen, hogy európai látkörü politikusok figyelmen kívül hagynának egy államuk életére ily nagy jelentőséggel kiható pozitívumot. Gazdasági, politikai, kulturális téren — nagyon jól tudják ők is — megnyugvásról addig Romániában beszélni nem lehet, míg az állam életében két millió polgár a bentsi testrészt szerepét tölti be.

A királyi pár ünnepélyes fogadtatása Londonban

Londonból jelentik a Radornak: A román királyi pár a londoni pályaudvaron az angol király és királyné fogadták. A bevonulási útvonalon a Buckingham palotáig óriási néptömeg foglalt helyet, a házak mindenütt a román színekkel voltak díszítve. Ferdinánd király és Mária királyné nyomban megérkezésük után felkeresték az ismeretlen katonai sereglőket és megkoszorúzták azt.

Az angol király Anghelescu főudvarmestert és Misu udvari minisztert a Viktória-rend nagykeresztjével tüntette ki.

Ferdinánd király a tegnapi udvari ebéden az angol uralkodó már tegnap közölt üdvözlő beszédére a következő választ adta:

— Mélyen meghatottak engem és a királynét Felsőged szavai és az a bensőséges meleg fogadtatás, amelynek részünk volt. Köszönetemet fejezem ki Önnek nemcsak és kiváló elődöm és nagybátyám Károly király iránt kifejezett magasztaló szavaiért és azokért a visszaemlékezésekért, amelyek a harminc év előtti látogatásnak szólnak, amikor ő Viktória királyné vendége volt.

— A Mindenható akaratából Románia nemzeti vágyai beteljesültek, nincsen már még egy olyan állam, amelynek politikája annyira a béke megtartására irányulna, mint Romániáé, amely mindenütt a népszövetség eszméjéért dolgozik.

— Azok a kapcsolatok, amelyek Romániát a brit birodalomhoz kötik, sohasem fognak megváltozni. Mária királyné sohasem felejt el, hogy angol hercegnőnek született. Köszönetet kell még mondanom fiam, Miklós herceg iránt itteni tanulmányai során tanúsított vendégszeretetükért, aki az oxfordi egyetemen tanult és most is egy angol hadihajón teljesít szolgálatot.

A világ egyik legnagyobb eseménye a francia választások eredménye. Amíg a háborút követő forradalmak túldoldali lengését röviddel követte a reakció jobbfelé való hulláma, a társadalmi inga napjainkban kezdi kifejezni a társadalmi erők igazi súlypontját. A reakció, mely a szélsőségektől való félelmében összeszedte még egyszer minden erejét s összpontosította az érdekeket, kitombolta és végleg eljuttatta magát. A szabadelvű burzsoázia megtévedve barátkozott össze a legszélsőbb jobb gondolataival. De még idejében észrevette, hogy a militarista-feudalizmus erős karja, amibe belevetette magát, nem öl, hanem már folyt s kapkodó börtöndejével onnagya kívánja a szabadabb leveleget.

Amíg így megbomlott Poincarének már-már a királysággal kacérkodó frontja, egyesült erővel tört elő az a tömeg, mely legjobban érzi a Clemenceau-politika maradványait. A francia nép a türethetetlenül fokozódó drágaságban kenyeret kíván, a L. de a gyomra nem lett tele íöl.

Közlekedni tehát a föltételezés, hogy nem altruizmusból, hanem saját jól felfogott érdekekből a kormány is kapni fog az életfunkcióknak az ország minden részébe megkönynyebbült átvezetésén.

A Magyar Pártnak valószínűtlenebb dolgokat is meg kellene kísérelnie, ahol a kisebbségi jobbsorának bármily halvány reményeugara derong. Hát még ahol a valószínűség — mint jelen esetben — az érdekek nem teljes indifferenciája folytán erősen fokozott!

Ha nem sikerül? Ha a kormányról visszautasításra találunk?

A Magyar Párt megtette kötelességét.

— Poharamat az angol királyi család egészségére és a nagybirodalom dicsőségére emelem.

Londonból jelentik a Radornak: Az angol sajtó meleg hangú cikkekben foglalja Romániával a román királyi látogatásával kapcsolatban.

A Sunday Times megemlékezik a bécsi orosz-román konferenciáról is és kijelenti, hogy a szovjetkormány szófizmusa nem fogja megváltoztathatni a történelmet, amely bizonyítja, hogy Bessarabiát román föld. A szovjetek magatartása Romániával szemben nem egyéb, mint a cári Oroszország imperialisztikus politikájának folytatása. Anglia nem tekintheti közömbösnek ezt a kérdést, mert érdekelve van a tengerszorosok ügyében és a román piacon. Angliának mindent meg kell tennie Románia érdekében.

Londonból jelentik a Radornak: Ferdinánd király a Reuter-ügynökség útján a következő nyilatkozatot tette:

— Boldog vagyok, hogy Angliában lehetek és kifejezhetem a brit népeknek a magam és népem érzelmeit. Első szavaim a halál és köszönet, azért a meleg fogadtatásért, amelyben az angol nép részvételét bennünket, Mélyen meghatnak a szeretetnek irányunkban megnyilvánuló jelei. A háború közös harcrai az igazság és a civilizáció érdekében a két államot olyan kapcsolatba hozták, amely a jövőben is összeköti őket, mert mind a két állam a béke konszolidálása és a nemzetek közti egyetértés érdekében dolgozik. Ezenkívül gazdasági érdekek közössége is összefűzi Romániát Angliával, mert még az előbbi agrárállam, az utóbbi ipariállam és termékeiket közösen kicserélik. Hiszek az állandó angol-román barátságban, amely a háboruban annyira elfáradt emberiség talpraállítását is előbbreviszi.

A háborús haszon fölözői fényűzésükben már nem ismertek határt s a Marguerittek fájdalmas leleplezéseit a dekadencia, a romlottság féktelen szemérmelenségéről nem a javító akciók, hanem a nyíltszeműek és a nyíltszívűek üldözése követte. És a világ fővárosa és a világ első népe ugra bizonyít. Bizonyítja, hogy nem igaz a röpködő kúrtánc, mely egy nagy náció, a szabadság nemzetének kiélését hirdette. Az igazi Franciaország a szenvedett, a verekedő haza, a France-ok, a Barbusse-ok Franciaországja a gloire hídeg fényűzésében felmutatja dicsőséges arcát. Abban a gyöttrő és önmagát emésztő, idegfeeszítő küzdelemben, mellyel az összekuszált s beteg társadalom gyógyulást keres, a franciák népe se nem akarja, se nem tudja kivonni magát. Ennek a vívódó akarásnak a tükröképe a mostani választások eredménye.

Anglia munkáskormányának után nem kétséges, hogy Franciaország lesz a második európai nagyr hatalom, mely békés kibontakozással akarja új társadalmi rend felé terelni Európát.

Erre az irányzatra vall a vezető nem-

zetek, az angol, német, francia dolgozók akarata, akik képviselőjüket ezzel a programmal küldötték el most már kivétel nélkül, törvényeket alkotó parlamentjeikbe. Poincare letűnésével, letűnnek a múlt napjai s a távolodó horizontról hiába tekint a bosszu szelleme.

Befejezik a vízműtelep kiépítését

Az új vízműtelep kiépítése a tavaszi magas vízállás következtében egy ideig megakadt, tekintettel arra, hogy a bitamenszigetelő munkálatokat a nedvesség következtében lehetetlen volt folytatni. Ahogy a víz lehűzött, folytatták a munkát és a magasépítkezés két héten belül befejeződött. Ezt követi a gépek leszerelése.

Köszeghy főmérnök nyilatkozata szerint a leszerelés munkája legkésőbb június végéig befejeződik és akkor a két új 100—100 lóerős szivattyú, amely elektromos berendezésű, bekapcsolódhatik a vízműszolgáltatásba.

Az átalakítási munkálat során a kapcsolóberendezést is áthelyezték és akkor 4—5 óráig szünet lesz a vízellátásban. Valószínűleg ezt a szünetet éjszaka tartják, de a régi vízmű akkor is működik és csak a magas fekvésű helyek nem kapnak vizet.

Ha az új szivattyúkat beállították akkor a város vízellátása hosszú időre biztosítva van, sőt, ha üzemzavarok lennének, erre az esetre is biztosítva van az egész város vízellátása.

A gépszerelés megkezdésekor a vízmű igazgatósága helyszíni ülést tart.

Ha a vízműkiépítés befejeződött, akkor a legutóbbi árvizek okozta károk helyreállításához látnak. Megjavítják a partvédő falakat a Pogány-telep közelében is.

Dorian Filmszínház

Ma szerdán

Zóla Emil világhírű regénye

Madeleine Ferat

Dráma 6 felvonásban.

A főszerepben:

Francesca Bertini

Ezt megelőzi:

„Zigóttó mint Don Juan“

Burleszk 2 felvonásban

Csütörtökön lesz a bemutatója a

„Paganini“

című nagyszabású filmnek,

Conrad Veidt — Eva May és
a kis Martin Herzberg

Szörme, ruha, szőnyeg megóvó

Strada Ciorogariu (volt Uri-utca) 4. sz. alatt
Leichner József szűcs mester. Tűz, betörés ellen biztosítva teljes értékben. Saját érdekében mindenki irassa a jegyre a beadott tárgyak értékét.

Esőernyő

legolcsóbb a készítőknél

Rosenberg Testvérek

Nicolae Iorga (Zöldfa-utca)

Behúzások gyorsan készülnek.

MEGJEGYZÉSEK

Goga Oktavian több nyilatkozatban és beszédben jelenti ki, hogy ő nem antiszemita. Mi szívesen elhiszük neki. Mégis tegnap Kolozsvárott Goga beszéde kapcsán hallgatói parázs zsidóellenes tüntetés keretében ünnepelték Gogát. Mi tehát elhiszük Gogának, hogy nem antiszemita, de nem hiszik el az antiszemiták.

A liberális kormánynak szemére lobbantják, hogy már igen régóta van kormányon és felvetik a kérdést, mikor tartja már elégnek a hatalom élvezetét. Constantinescu földművelésügyi miniszter azzal válaszolt erre, hogy még egyáltalában nem látják elérkezettnek az időt, hogy a hatalmat másnak átadják, ők tehát erre a kérdésre nem is felelhetnek. Eszünkbe jut Ninon de Lenclos, a híres francia diva, akitől nyolcvan éves korában megkérdezték, hogy a nők mikor hagyják abba a szerelmet és ő így felelt: kérdezzen meg egy öregebb asszonyt. A liberális párt uralom még nincs is nyolcvan éves.

A temesvári prefektus megoldotta a kisebbségi kérdést. Elrendelte, hogy a plakátokon, színlapokon a szöveg előbb román, aztán német legyen és csak azután következhet magyarul. Arra alapítja a prefektus ezt a rendelkezést, hogy szerinte az 1920. évi statisztika alapján 29188 német és csak 26185 magyar lakik a városban, mert a 8296 zsidót külön nemzetiségnek veszi, bárha tudja jól, hogy ezek a zsidók magyarul beszélnek. Teljesen tarthatatlan Coste Gyula prefektus intézkedése, még ha a hatósági falragaszokra vonatkozik is, mert nincs egyéb célja, minthogy ezzel a magyarság tyukszemére lépjen. De milyen hihetetlen tulajdonság, hogy magánosokat is kényszerít arra, hogy az államnyelv után melyiket tekintse elsőnek a két kisebbségi nyelv között: a magyar, vagy a németet. Így van azonban az, ha a kormány helyi hatóságokra bizza a világháború egyik legnagyobb problémájának, a kisebbségi kérdésnek a megoldását.

De a kormány bizonyára nem is bízta meg a temesvári prefektust, hogy a Népszövetség szerepét játssza. Látjuk, hogy más prefektusok — mint a biharmegyei is — inkább a lakosság imminens napi bajaival törődnek és tartózkodnak a kisebbségi lakosok érzékenységeinek megsértésétől. Lesz azonban idő — nem busunk —, amikor a temesvári prefektus aktusa sehol sem fog megismétlődni, mert a magyar kisebbségnek szánt túszurásokat nem fogják örökösen hivatali érdemnek elismerni.

Szlovénzkóban a lefoglalt Koburg-birtokot nem az ottani falvak magyar lakossága között akarták felosztani, hanem cseh és tót telepéseket szeretnének hozni azon a cimen, hogy a határ mentén cseh, vagy tót szigeteket kell létesíteni. A földéhes magyar paraszt minden törvényes eszközt igénybe vett, hogy elsősorban neki jusson a latifundium egy-egy részecskéje azon a földön, amit mint földmunkás ezer éve öntöz verejtékével és Prágában az u. n. földhivatalnál interveniáltak először igényük érdekében. A földhivatal vezetősége kijelentette, hogy a magyar parasztságnak a jogát a Koburg-birtokhoz elismeri és elsősorban a helyi igényeket fogják kielégíteni. Látjuk tehát, hogy a telepítési akció minden utódállamban a magyar nép elnyomását és mellőzését jelenti. Akik olyan lelkesen felkarolják a telepítés eszméjét, gondolják el, hogy először a magyar parasztot ütik el a földtől s mikor ez sikerül, akkor sor kerül majd a cseh, román- és szerb parasztra is. Avagy nem látjuk, hogy sokan azok közül, akik a telepítést propagálják, közben a maguk számára csinos latifundiumokat kaparítottak?

• Havas és Grünfeld szövetei legjobbak, legolcsóbbak Kossuth-utca 8. szám.

• Amerikába utazók figyelmébe. Megférül az utiköltsége, ha magával viszi az ott annyira keresett modern kézimunkákból. Nagyon előnyös árban beszerezheti Weinbergernél Str. Monastiri Zárda-utca 1. (Népkonyhával szemben.)

A francia baloldal Millerand távozását is követeli

Herriot vagy Briand lesz az új francia miniszterelnök — A választások végeredménye

A francia választások ma már teljesen tisztázták képet mutatnak és a végső eredmény a baloldali pártok világeseményt jelentő győzelmét mutatja. Ez a meglepetés-szerű győzelem, mely mélyeséges hatással lesz az európai helyzetre — elsősorban a megdönthetetlennek hitt premiernek: Poincarénak és vele együtt egész politikájának bukását vonja maga után. Valószínű, hogy Poincaré még meg fogja tenni a maga sakkhuzását, hogy ezt a hatalmas választási kudarcot a maga javára ellensúlyozza, de ez már aligha fog változást hozni az előállott helyzetben.

Hogy Poincaré távozását és a francia kormány lemondását immár befejezett ténynek lehet venni, mutatja az is, hogy Poincaré a hetek óta előkészített chequers-i utazásáról — ahol tudvalevően Macdonalddal találkozott volna — lemondott és Párisban marad.

A francia választások végső eredménye egyébként — tíz mandátumot kivéve, a kilenc gyarmati és egy Du Nord kerületit, — már ismeretes. Megválasztottak

- 11 konzervatív,
- 137 köztársasági nacionalista blokkhoz blokkhoz tartozó,
- 92 baloldali köztársasági,
- 34 disszidens köztársasági,
- 124 radikális és radikális szocialista,
- 39 köztársasági szocialista,
- 101 szociáldemokrata,
- 29 kommunista

képviselőt. Négy helyen pótválasztást kell tartani. Az összes mandátumok száma a gyarmatokon kívül 571.

A mai francia minisztertanács a választási helyzettel foglalkozik. Még meg nem erősített hírek szerint Poincaré benyújtja a kormány lemondását.

Az új kamara július elsején ül össze, addig az ügyeket valószínűleg a régi vezetők tovább. Az elnök az alkotmány által előírt irányelveket követve, az új kabinet megalakításával a baloldali blokk ve-

zérét, Herriot-t bizza meg.

Az újabban megválasztottak között van Capus, Bokanovszky, Fabry és Marcel Cachin kommunista vezér. Az Action Française katasztrófális vereséget szenvedett. Listájuk teljesen lemaradt s az eddig is egyetlen monarchista képviselő, Leon Daudet, szintén kibukott a kamrai képviselők sorából.

Londoni jelentés szerint az angol sajtó is kimerítően foglalkozik a francia választások világeseményt jelentő eredményével. Az esti lapok ama meggyőződéssüknek adnak kifejezést, hogy Poincaré megbukott.

A Star úgy véli, hogy a baloldali többségi blokk a Ruhr-politika megváltozását jelenti. A Manchester Guardian véleménye szerint, Poincaré befolyása a francia politikában továbbra is érezhető lesz. Ami magát Párist és a francia politika hivatalos köreit illeti, a francia államférfiak — kevés kivétellel — igen tartózkodóan nyilatkoznak a jövőről. Altalában az az egyöntetű nézet alakult ki, hogy

Poincaré távozása elkerülhetetlen és Briand vagy Herriot-kormány alakulásával számolnak.

Nem lehetetlen az sem, egyik kombináció szerint, hogy Poincaré csupán a külügyi tárcát óhajtja és iparkodik megtartani.

Az Ouvreben Robert Jouvets, a súlyos szavú publicista, így ír: „A kormány elvesztette a játszmát, a kormánynak le kell vonnia a következményeket.

Mindenekelőtt azonban távoznia kell a köztársaság elnökének, Millerandnak, aki négy évvel ezelőtt a nacionalista blokkot megalapította.

Megtörtént a szakadás az ország és azok között, akik arra tartottak öt éven át igényt, hogy az országot kormányozzák,

APOLLÓ és ATLANTIC

mozgósínház

nyári mozi

Ma szerdán utoljára

Éneklő film.

Kacagi Bajazzo

Nagy filmopera 5 felvonásban. Zenéjét szerezte: Wagner Richard, Verdy és Laszky Béla. Fordították: Sas Ede és dr. Lányi Viktor.

Személyesen fellépnek:

Adryenne de Salvy, a bécsi Népoopera tagja
Kertész Vilmos, az arad-temesvári színház tagja
Virányi Jenő, a budapesti Vigopera karnagyának vezetésével

Helyárak: 10, 12, 15.50, 20, 30 és 40 Lei

APOLLÓ MOZGÓSZÍNHÁZ

Ma szerdán este 9 órakor utoljára

Hajsza az örökségért

Kalandordráma. Főszerepben: Jack Mylong—Münz. Rendes helyárak.

D. u. 5 és 7 órakor Kacagi Bajazzo éneklő film.
Mérsékelt emelt helyárak

Páris, május 13. Poincaré visszaérkezett Párisba. Még semmi irányba sem határozott. Illetékes helyen kijelentették, hogy a minisztérium magatartását csak a

Pozsonyi Jenő festőművész legutóbb párisi leveiben — amit a „Nagyvárad“ számára küldött — a következő érdekes képet írja a párisi választás előharcairól:

Május 1. — Liberté Egalité, Fraternité! — ez van felírva, minden állami épületen bevésve, halál festett betűkkel, de az utcán csendesség, a megszokott örvítő forgalommal; a villamosok, földalatti, autóbuszok járnak, a műhelyek, gyárak dolgoznak, az üzletek egész nap nyitva, minden rendes és mindennapos állapotban, csak a gardien de la paix költötte fel a kardot is, a rendőrbot mellé. Miért, nem tudom, mert mindenütt csend van, még az eső is csendesen zuhog, reggel óta hetvenhatodszor kezd előlről. Csak a nagy, számozott fatáblákra kiragasztott csatke választási plakát változott meg. Ezek szegények bőrig áztak és egyetlen súlyos argumentumot sem lehet kibővíteni belőlük, mert az alatta levő keresztül látszik a megázott papírbőrön. Szegény választók, hogy fognak majd azon eligazodni, kire szavazzanak?

Itt egy listája az „Union républicaine pour la paix”-nek, de följé kerekedett egy másik, a „Partie Socialiste et Union socialiste-communiste” a „bloc ouvrier et ses adversaires” listája és a jelöltek közül Paul Painlevé-ből meg Leon Daudet-ből Pauléon levé Daudet alakult ki. De hogy mi fog kialakulni május 11-én, azt ma megmondani nem igen lehetne. A jelöltek, önjelöltek, együtt-dolgozók, egyesültek, akcionisták, revizionisták, radikálisok, szocialisták, kommunisták, demokraták, munkás-parasztok száma óriási arra a négysszázegynéhány képviselősegre. De a plakátmennyiség sem igen hagyja magát letromolni, ime egyháznak címe:

Union Républicaine Démocratique (pour la
paix, par la république et la démocratie),
Manifeste du parti communiste,
Programme du bloc ouvrier-païpau,
Cartel républicain et socialiste,
Cartel républicain et socialiste, radicaliste,
radical-socialiste, socialiste français et républi-

Az Egyesült Bank és Takarékpénztár beperelte az Apolló-mozgósínyházat s a jelenlegi 40.000 lei évi bér helyett 180.000 leit követelt. Az Apolló igazgatósága nem volt hajlandó több bért fizetni az eddigiénél, minthogy 1921-ben kötött a bankkal – mint háztulajdonossal – tíz éves szerződést és a lakbértörvény kimondja, hogy csak azok a szerződéses bérek emelhetők, amelyek a törvény kényszerese alapján vetik szerződésbe, ezzel szemben ők a bankkal kölcsönös megegyezéssel állapodtak meg 1921-ben.

A bíróság hosszas tanácskozás után — dr Pelle Jánosnak — mint az Apolló képviselőjének előterjesztése után — úgy határozott, hogy nem dönt a lakbéremelés ügyében, hanem a háztulajdonost utasítja, indítson rendes pert annak megállapítására, vajon van-e jogalap az emelésre vagy sincs, tekintettel arra, hogy az alperes — mozi a jogalapot tette vita tárgyává.

Érdekesek és újak voltak azok az esetek, melyekben a háztulajdonos eddig is magasabb díjbéreket szedett, mint amely összege az azei lakbértörvény kötelez. Így például dr Várnai Ferencné dr Balogh Arthur orvos házberét óhajtotta emelni. Dr Balogh évi jövedelmét 56.000 leiben igazolta, lakbéré 1914-ben 300 lei volt, jelenleg 6000 leit fizet, holott a kötelező négyszeres lakbér 1200 leit lenne ki.

A bíróság dr Várnainét elutasította s dr Balogh Arthur tavalyi házberét, 6000 leít tartozik fizetni. Viszont felemelte az ugyancsak dr Várnainé házában lakó dr Fényes Samu házberét, akinél évi 100.000 leinél nagyobb jövedelmet vett alapul. Dr Fényes Samu 1914-ben 3000 kor. fizetett.

holnap! minisztertanácsban döntik el. Macdonald és Poincaré tervezett találkozása már elmarad s Macdonald már az új francia kormányfővel fog találkozni, aki valószínűleg az egyesült szocialisták pártjából való Herriot lesz.

cains de gauche (no ezek alaposan össze-
fogóztak),

Union républicaine pour la paix,
Action française et union nationale révision-
niste.

Parti républicain démocratique et social (président-d'honneur: Raymond Poincaré) rajta az irás: ha végét akarja vetni velünk együtt a drágaságnak, ha a szociális és vallásos békét akarja, egy szavazzon reánk. Egy óra múlva már egy cédula került erre a jelmondatra; az eső lezartta, felvettem, ime itt van:

AFFICHE PAYÉE:

Par les Profiteurs de la guerre
et de l'après-guerre;

Par les Spéculateurs ;

Par les Fraudeurs de l'impôt.

Mellette egy színes plakát egy verejtékező szántó-yetű parasztot és egy munkást ábrázol, akik fűből nagy varjuscapat vonul fel; a legelőn repülő varjak emberefejeiben francia és német politikusok vannak megrajzolva, amint egymást döglik: Millerand és Ebert (alájuk nyomtatva: je t'ai payé?) mellette Loucheur és Stinnes (t'as payé?) míg jobbról Schneider és Krupp (nous nous sommes payé?)

Azt kérde a plakát színes betűje, hogy hát akkor ki fogja fizetni a háború költségeit?

Ceux-là! ezek itt ni alul: a munkás, a kisiparos, a szántóvető parasztember.

És még sok, sok, keményebbnél gorombább plakát állítja meg máris a kedves választópolgárokat, mert itt a végtelenségig mehet minden, csak úgy kell csinálni, hogy a mai szép rendet meg ne zavarja valahogyan, ebbe pedig ezt az örökké vidám, könnyen élő, mosolygó népet, nem olyan könnyen lehetne belecsalni. Elolvassa a plakátot, mosolyog és magyaráz egy kicsit a szótán betér a legközelebbi braserie-be egy pohár vin blanc-ra. Lehet, hogy a tizedik pohár már reggel óta, de hát istenem olyan jó és olyan olcsó ez a fehér bor.

jelenleg ötszörös lakbért, 15000 lelt tartozik évente fizetni.

Simeon Nicole 1921 után építette házát s kérte háza felszabadítását. Miután igazolta, hogy házát az 1921. évi építési akció törvénye alapján építette, felszabadította az arbitrálo bizottság Ben-csik Gyuláné lakását, akivel szemben szabad egyezkedési, vagy felmondási jogot nyert. Rothbarth Ignác Jungert Mózes lakója lakásának jellegét kívánta megállapítani, aki egy szobájában műhelyt rendezett be úgy, hogy a falat ketté osztotta. A bíróság kimondta, hogy Jungert bérlete továbbra is lakásnak tekintendő.

- ♦ „La Garçonne“ — Dorian-filmszínház.
♦ „La Garçonne“ — Dorian-filmszínház.
♦ „La Garçonne“ — Dorian-filmszínház.
♦ „La Garçonne“ — Dorian-filmszínház.
♦ „La Garçonne“ — Dorian-filmszínház.
♦ „La Garçonne“ — Dorian-filmszínház.

UIDONSAGOK

a Hegedűs Hirlapiroda zenemű osztályában.

A nagyváradai szociális pénztár igazgatója, Kovács Benő sikkasztásai újabb munkát adnak a hatóságoknak. Az a vizsgálát, amelyet Cimporianu György dr. felügyelő Nagyváradon lefolytatott, csak megközelítőleg tudta megállapítani, hogy az igazgató által elikkasztott összeg több, mint félmillió lej, de pontosan nem tudott behatolni a sikkasztások rendszerébe s nem jelölhette meg az időt, amelytől kezdve a sikkasztások megkezdődtek. A kiküldött vizsgálóbiztos jelentésére a minisztérium kitűzte a fegyelmi ügy tárgyalását, amelyre Kovácsot megidézte Belmeislvánnal együtt, de szükségesnek látta azt is, hogy a vizsgálatot visszamenőleg 2 évre kiterjessze Kovács Benő összes hivatali cselekményeire, mert az a gyanu, hogy a sikkasztás évek óta tart más és más módzerekkel.

A vizsgálat céljából tegnap Nagyváradra érkezett Pabescu miniszteri főszámvevő s átvette Vasca Teodor pénztári igazgatótól a vizsgálatok eddigi eredményeit feltűntető tényállást s megkezdte a vizsgálatot. Kiterjesztették a vizsgálatot Belme István tisztviselőre, aki a hamis jegyzékek kiállítását Kovács Benő rendeletére, bár nem tudta, hogy azok hamisítottak. Kappner Armin pénztárosa, aki a Sion-féle pénzeket utalványra kifizette s végül Baumann Henrik ellenőrré, aki a tételeket bejegyezte. Maga a vizsgálat nagy költséggel jár s aligha térül meg a sikeresztott összegből egy barni is.

Budapestről jelentik: A pestvidéki törvényszéken ma tárgyalták első ízben Molnár-Tóth Józsefnek, a rákosszentmihályi tömeggyilkosnak bűnpörét.

Molnár-Tóth, mint a vizsgálat annak idején megállapította, egy rákosszentmihályi villa összes lakóit kiirtotta. Hulláikat a villa parkjában ásta el.

Az első tárgyalás során Molnár előadja, hogy két évvel ezelőtt Kolozsvárról jött Budapestre, vadházasságra lépett Kőves nével, egyik áldozatával, akinek kezére járt, hogy mostohaapját: Lahmannét méreggel elpusztítsa. A mérget Bóctól, egy medikusától kapta. Ezentul saikkban tartotta Kővesné azzal, hogy fölfedi a gyilkosságot, ha nem fizet. Később az asszonyt, majd annak fiát is agyonlőtte. Társa Kanoszai, mosdótábla csorgatta a szerencsétlen fiu vérére, hogy a padlón bűnyom ne maradjon a bestiális gyilkosság után. A leleplezéstől való félelem rövid idő után arra indította, hogy a szörnyű bűnök utolsó élő tanuját, az öreg Lahmannét kötéllé fojtotta meg.

Molnár-Tóth beismert három gyilkosságot, de a negyediket nem. Elmondja ezenkívül, hogy az agyonlőtt Köves Gyula ruháit a vagyonmentő vásáron néhány ezer koronaért eladták. Lahmannét megfojtása után levetkőztették és ládába tették. A vádlott bevallja, hogy már régen készült Lahmannék meggyilkolására, hogy kipu-
titva a családot, minden vagyonukat megszeresse. Megvárta a telet, míg Amerikába utazott, hogy a rendőrség ne gyanakodjék, ha eltűnne.

A tárgyalás még tart.

Női és férfi lehérművek minden előzetes engedély nélkül

KLONOSÁGOK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Strada Printal Caroli (volt Szilágyi Dezső-utca) 6.
Kiadótulajdonos: Somenyfeld Adolf Részvénytársaság
Telefon 28.

Előfizetési díj helyben egész évre 600 lei, félévre 300 lei, negyedévre 150 lei, egy óra 50 lei; vidéken egész évre 720 lei, félévre 360 lei, negyedévre 180 lei, egy óra 60 lei.

Előfizetéseket és hirdetéseket elfogad a kiadóhivatal és a Hegedűs Hirlapiroda, (Telefon 12-012)

Nem gép

hanem

Adrienne de Salvy

a bécsi néppera tagja és

Kertész Vilmos

az arad-temesvári színház tagja
énekelnek a

Karagyi Bajazzo

éneklő filmben

Virányi Jenő

a bpesti Néppera karnagyának
vezetése alatt az Apolló mozgó-
színházban és az Atlantic nyári
moziban.

Maga csak tudja Intim Pista

hogy Victor Marguerite, kiváló francia író azért fosztották meg a becsületrendétől, mert „La Garconne” című regényében takaró nélkül mutatja be a párisi erkölcsöket, hogy a „La Garconnet” 27 nyelvre fordították le eddig és 28 országban tiltották be (beleértve a szerző hazáját, Franciaországot);

hogy France Dhelia a legelragadóbb és legtokéletesebb testű filmszínész, a kit semmi fenyegetéssel nem lehetett viszsztatartani attól, hogy a „La Garconne” pikáns főszerepét eljátsza;

hogy Victor Marguerite csak azért nem jött le a „La Garconne” nagyváradi bemutatójára, mert nem hívták meg;

hogy hetszer nézte meg a cenzura a „La Garconnet”, míg nyolcadszor teljes egészében kihagyás és változtatás nélkül engedélyezte;

hogy Nagyváradon az idegenforgalom a legutóbbi napokban feltűnően megnövekedett, annyian érkeztek messze vidékről, hogy megtekinthessék a „La Garconnet”;

hogy a „La Garconne” könyvalakban több mint egymillió példányban fogyott el egy év alatt, amire még nem volt példa; és azt már igazán tudnia kell,

hogy a „La Garconne” című erotikus filmremekét a Dorian-filmszínház mutatja be.

* **Közzgazdasági tanács alakul Budapesten.** Budapestről jelentik: A kormány, mint ismeretes, tervbevette, hogy az összes gazdasági képviselők bevonásával felállítja a közzgazdasági tanácsot, mely fontos véleményező testületként fog működni a kormány mellett. A megalakulást május végére tervezik. Elnökjelöltként Bud Jánost, vagy gróf Hadik János grófot nevezik ki.

* **Egy fizetésképtelen pesti bankház hatszázötven millió passzívja.** Budapestről jelentik: A Rombach-utcai Singer és Frankl bankház fizetésképtelenséget jelentett. Tartozása mintegy 650 millió, de sok hitelezője van a lecsatolt területeken is, kivált Máramarosban, ahonnan Frankl származik. Singer elűnt és a rendőrség nem találja. Állítólag egy vidéki csodarábbihoz utazott üzleti tanácsért.

LEGÜJABB

Poincaréval megbukott a Ruhr-politika is

Párisból jelentik: Francia politikai körökben a legkomolyabban számolnak azzal az eshetőséggel, hogy — miután Poincare politikája szorosan összefügg Millerand elveivel, — az elnök-válság is küszöbön van. Ugy véljük, hogy Poincare kormánya máától kezdve csak a folyó ügyekkel foglalkozik, sőt

lemond a Macdonaldal való találkozásról is, mert nem volna értelme, hogy vele esetleg megállapodásokat kössön, amelynek végrehajtását már nem vállalhatná.

Ma délelőtti minisztertanács lesz, amelyen valószínű már előáll a kormányválság,

ténylegesen azonban csak június 2-án, a kamara összehúlésekor történhet meg a kormányváltozás. Addig Poincare helyén marad.

A londoni sajtó megállapítja, hogy Poincare bukása következtében az angol közvélemény kezd fellélegzeni. A megfeszült légkör — írják az angol lapok — kedvez a rugalmasabb politikának, mely megkönnyíti a Ruhr-megszállás enyhítését és fokozatos megszüntetését. Csak olyan politikai következtetést — az angol lapok szerint — a kormány élre, aki keresi a meg egyezést Angliával. Poincare Ruhr-politikája tehát mindenképpen befejezettnek tekintendő.

A francia választás a világ megbékéléséhez vezet

Londonból jelentik: A liberális egyesülés tanácsában Lloyd George beszédet mondott, amelyben hangsúlyozta, hogy Európa örül a liberálisizmus nagy győzelmének Franciaországban. Lloyd George reméli, hogy a francia választási eredmények az egész világra nagyon szükséges megbékéléshez vezetnek.

Párisból jelentik: Painlevé, a baloldali blokk egyik vezére, Franciaország jövő politikájáról beszélve, kijelentette, hogy Európában csak akkor lehet béke, ha a francia nép hajlandóságára a németek jóakarattal és a követelmények lojális teljesítésével felelnek.

Szocialisták a békeszerződés revízióját követelik a waingtoni kongresszuson

Washingtonból jelentik, hogy a kongresszus szocialista képviselői nevében Victor Berger határozati javaslatot nyújtott be, amelyben felszólítja Coolidge elnököt, hogy versaillesi szerződést aláíró hatalmak képviselőit Washingtonba

hívja össze. Az értekezleten revideálni kell a békeszerződést Wilson tizennégy pontjának megfelelően. A képviselő kifejtte a javaslatban, hogy a békeszerződés tulajdonképpen burkolt háborút jelent.

* **Dr Géczy Imre meghalt.** A magyar földművelésügyi miniszteriumnak egyik nagyjövője és legképzettebb tisztviselője, dr garamszeghi Géczy Imre miniszteri osztálytanácsos, a vaskorona-rend lovagja, a mezőhegyesi állami birtok központi felügyelője, negyvenkét éves korában, hirtelen elhunyt. Temetése nagy részvétel mellett ment végbe. Ott voltak a kormány tagjai és az elhunyt tisztviselőitársai és barátai. Dr Géczy Imre iskoláit Nagyváradon végezte, kitűnő eredménnyel és fia volt Géczy Lajos volt román kath. püspökségi igazgatónak. A gyászbeszéd alkalmával váradon és bihari ismerősei és barátai részvételével nyilvánításokkal keresték fel az elhunytak Berettyóújfaluban lakó szüleit.

* **A cselédeknek csak a városi előjáróságnál kell bejelenteni.** Értesítjük a közönséget, hogy f. évi május hó 15-től kezdődőleg a cselédek kizárólag csak a városi előjáróságnál (Major Péter-u. 5. sz.) jelentendők be, minél fogva a népesedési hivatalnál való bejelentés elmarad. A népesedési hivatalhoz való bejelentést a városi előjáróság hivatalból fogja eszközölni. Felhívjuk a közönséget, hogy a be- és kijelentések pontos és zavartalan eszközölhetése végett a cselédkönyveket, ennek hiányában a cseléd okmányait (keresztlevelet, községi bizonyítványt, esetleg házassági anyakönyvi kivonat), valamint a legutolsó tartózkodási hely kijelentőlapját hozza magával. A cseléd be- és kijelentési idejét minden munkanap délelőtti 11 és fél 1 órájában állapítjuk meg a városi előjáróság 4. sz. szobájában. Oradea-Mare, 13. Mai 1924. Városi előjáróság. P o p a.

* **A g. kath. Mária kongregáció első összejövétele.** A nagyváradi g. kath. Mária kongregáció vasárnap délután 4 órakor tartja első összejövetelét a leánygimnázium nagytermében. Az ünnepélyt, amely kezdete a sorozatos összejöveteleknek a hitélet fejlesztésére, dr Kiss Döme szenátor nyitja meg a Major György

g. kath. lelkész tart beszédet. Marcus Istvánné és Marcus István művészeti főfelügyelő énekelnek. Az összejövetellel mindenkit szívesen látnak.

* **A budapesti árumintavásár.** Budapestről jelentik: Az árumintavásár a magyar ipar újabb erőteljes fejlődésének fényes bizonyítéka lesz. Az új magyar textilipar teljes egészében felvonult és a tavalyi vásárlatókat megállapíthatják, hogy milyen sokat fejlődött egy év alatt. A vas- és fémipar az új csarnokot teljesen kitölti. Az élelmiszer és konzervipar a tavalyinál háromszorosa nagyobb helyet foglal el. A vásár május harmincegyétől június tízig lesz nyitva.

* **Újból árad a Duna.** Budapestről jelentik: A Duna az utolsó huszonöt órában a budapesti szakaszánál 15 centiméterrel emelkedett, Aquinum és a római fürdő közti partszegélyt az ár előntötte.

* **Klasszikus táncestély Nagyváradon.** Szilágyi Berta, a budapesti Nirschy táncakadémia nagy sikerrel vizsgázott növendéke május 18-án, vasárnap este fél 10 órai kezdettel tartja meg egyetlen klasszikus táncestélyét Nagyváradon. A műsorban a klasszikus táncok remekei mellett, a modern koreográfia számos megkapóan színdús, kifejező remeke szerepel. Növelni fogja az estély fényét Kelmav Ilona és Vajda László operabékecsék fellépése, kiknek kivételes nagy művészetüket a váradon zeneértő közönségnek nem kell külön méltatni. A nagy értékű művészeinkre még korlátozott számban árusít jegyeket a Hegedűs Hirlapiroda.

* „La Garconne” — Dorian-filmszínház.
* „La Garconne” — Dorian-filmszínház.
* „La Garconne” — Dorian-filmszínház.
* „La Garconne” — Dorian-filmszínház.
* „La Garconne” — Dorian-filmszínház.
* „La Garconne” — Dorian-filmszínház.

- „La Garconne” — Dorian-filmszínház.
- „La Garconne” — Dorian-filmszínház.
- „La Garconne” — Dorian-filmszínház.
- „La Garconne” — Dorian-filmszínház.
- „La Garconne” — Dorian-filmszínház.
- „La Garconne” — Dorian-filmszínház.

• Egy jótékony ember halála. Nagy-szalontán a napokban halt meg a város egyik legnemesebbben érő, legjótékonyabb polgára, nemzeti idős Kálmándy Mihály földbirtokos. A patriarkák korát érte meg: kilencven esztendő volt és életének hosszú idejét munkában töltötte, nemesen élte le. Református egyházának és a jótékony intézményeknek valóságos mecénása volt. Még életében több száz ezer lelt adományozott közcélra. Tagja volt a református presbiteriumnak, annak idején Biharvármegye bizottságának és egykor szülővárosa előjáróságának. Haláláig hiú volt egyházához és fájához. Erős szelence mind a kettőnek. Amilyen szép és nemes volt az élete, olyan szép volt az elmulása is; csendesen elszenderült az örök álmra. Halálát fia, ifjú Kálmándy Mihály és ennek felesége, Bagosi Julianna s három kis unokája gyászolja. Temetése rendkívül nagy részvét mellett ment végbe.

• Orvosi hír. Dr. Ciupa Lázár egyet. orvos, kórházi orvos megkezdte speciális bőrgyógyászati és venerológiai rendelőit Strada Vlahuta 11. sz. (Szt. János utca) alatt. Rendel 11—1 és 5—7-ig.

• Haydn Abschieds Symfonia lesz műsoron a 18-ik filharmonikus népszerű matiné. Jegyek Vidornál 30—20 leiert mérsékelt számban.

• Javítják a járdát a Kishidfőnél. Számítalan panasz hangzott már el, hogy a Kishidfőnél, Cziller üzlete előtt esős időben a közlekedés szinte lehetetlen, mert ott egész víztöcsa gyűlik össze. Tegnap végre hozzáfogtak az aszfalt felemeléséhez és rövidesen ezt a régi szépséghibát helyrehozzák.

• Az Egyetértés vasárnap, e hó 18-án délelőtt 10 órakor választmányi ülést tart a Kath. Körben; 25-én délelőtt 10 órakor pedig ugyanott tartja tisztújító közgyűlést. Az összes tagok pontos megjelenését kéri az Elnökség.

Parfümök az összes létező illatokban, dekaneként kimerve **kaphatók**
Farkas István Apolló drogériájában

Ocassió árak!

Molnárnál
Bulv. Regele Ferdinand
Rákóczi-ut 9

- I-a minőségű fátol-harisnya 69.— Lei
- I-a Mouslin fátol-harisnya 75.— Lei
- I-a férfi-soknik 20 Leitől 110.— Leig
- Selyem nyakkendők — — 95.— Lei
- Oroszlán védjegyjű Zefir-ingek 275.— Lei
- I-a minőségű hálóing — — 250.— Lei
- Rövid alsó nadrágok 95-től 185.— Leig
- Nagy választék Rumburgi vászon zsebkendőkben, valamint I-a minőségű férfi és női czérna és bőrkezttyükben.

Rövidárak nagy választékban!

• Fejfájás, szédülés legtöbbször a belső szabálytalan működéséből származik. Kopol az ideális hashajtó biztosan megszünteti.

• Munkaközvetítés. A hatósági munkaközvetítő hivatal közli: Foglalkozást kapnak: 1 fodrász helyben, 1 fodrász Moldovába, 1 cipész Jasi, 1 kárpitos Moldova, 2 kerékgyártó Beius, 3 kovács helyben, 2 bádogos Erdélybe, 3 kávéházi pincér, 6 szakácsné, szobalány, mindenesleány stb. Hívatalos óra felek részére d. e. 8-tól 12 óráig.

• Egészen új rendszerű jégszekrények érkeztek Spitz Sámuel vaskereskedésébe Kuglerház.

• Modern és klasszikus zeneszerzők hegedű, zongora, ének szerzeményei kapható a Hegedűs Hirlapiroda zeneműosztályában.

• Igunk kizárólag Dreher-Haggenmacher sört! Mindenütt kapható már!

• „Kegyelet” temetkezés a Sas alatt.

• Brázy Kalogán fogkrémjét használja, hogy fogai ragyogó fehér legyenek. Mindenütt kapható.

Max Geiger hegedűművész
a „Palace kávéházban”

SZÍNHÁZ

HETI MŰSOR:

Szerda: Vörös Malom, újdonság 8-szor, bérleten kívül.

Csütörtök: Boszorkányvár, operettrepiz A) bérlet 112. szám.

Péntek: Boszorkányvár, operettrepiz B) bérlet 113. szám.

Szombat d. u.: Aranymadár, mérsékelt helyárral.

Szombat este: Rózsakány, újdonság 5-ször, bérleten kívül.

Vasárnap d. e.: Remény, munkáseleadás, kezdete pont 10 órakor.

Vasárnap d. u.: Hamburgi menyasszony, mérsékelt helyárral.

Vasárnap este: Boszorkányvár, bérleten kívül.

Hétfo d. u.: Kék postakocsi, mérsékelt helyárral, kezdete fél 6 órakor.

Hétfo este: Román előadás.

A hét összes előadásaira már vasárnap reggel-től kezdve árusítja a pénztár a jegyeket.

— A Vörös Malom. Ma este lesz a Vörös Malom 8-ik előadása. Erre az előadásra is olyan nagy az érdeklődés, hogy az összes jobb jegyeket már elővételben elvitték. A Vörös Malom előadásai most egyelőre a jövő hétig szünetelnek. A jövő héten három egymástáni estén mindig bérleten kívül előadásban kerül színpadra a Vörös Malom.

— Boszorkányvár. Milöcker gyönyörű operettje, a Boszorkányvár, melynek csütörtökön este fél 9 óráig kezdettel lesz a repize. Ezen a héten még két estén át szerepel a színház műsorán. Pénteken este B) bérletben és vasárnap este bérleten kívül kerül színpadra a Boszorkányvár. A legszebb táncok tarkítják e minden idők legértékesebb zenéjű operettjét, melynek főszerepelt Baksey, Biczó, Gávora, Pogány, Tihanyi, Feleki, Misoga.

„STAR”
Építészeti és
Téglagyár R. T.

Oradea-Mare — Nagyvárad
Kolozsvári országot
Újvismtelep mellett

„STAR”
prima falu
tégla

Márkus, Vigh, Pattantyus, Galambos és Bereng látszik.

— Rózsakány. Minden külföldi nagyváros és most már az összes erdélyi színpadokat is a Rózsakány, a főnem francia operette uralja, melynek minden előadását nálunk is teljesen telt ház tapsolta végig. A szombati előadás ismét bérletszünetben lesz megtartva, mely már az elővételből itélve, ismét telt ház előtt fog lejátszódni. A Rózsakány főszerepelt a bemutatott előadás szereplői látszik ez alkalommal is.

MOZI

— Az Apolló mozgószínházban ma, szerda délután 5 és 7 óra előadásokon utoljára látható „Kacagj Bajazzó” éneklő film, a filmtéchnika ezen csodálatos és bámulatosan tökéletes alkotása. Az éneklő film nem gép, hanem egy egészen új szerű csodálatos találmány, melyben Adrienne de Salvy, a bécsi Népopera és Kertész Vilmos, az arad-temesvári színház tagja énekelnek Virányi Jenő zeneszerző, a budapesti vígopera karnagyának vezetésével. Az Apolló mozgószínházban este 9 órai kezdettel „Hajszja az örökségért” szenzációs kalandordrámája kerül vetítésre. Kedvező idő esetén este 9 órai kezdettel az Atlantic nyárimoziban is bemutatásra kerül a „Kacagj Bajazzó” éneklő film.

— „Madeleine Ferat” ma utoljára a Dorian Filmszínházban. Zola Emil „Madeleine Ferat” című regényében egy fiatal leány tragédiáját írja meg, aki nem akar kéjvágyó nevelőapjának áldozata lenni és egy éjszaka megszökik otthonról. Egy ismeretlen fiatal embernek a szeretője lesz, ezt követi a másik, aki nem ismeri a múltját és elveszi feleségül. Egyszer csak megjelenik a régi szerető és erre kirobban a tragédia. A 6 felvonásos pompás darabot, amelyben az ábrándozó leány, a szerelmes nő és a gondos anyát Francesca Bertini alakítja, egy 2 felvonásos Zigottó burleszk előz meg. Csütörtökön lesz bemutatva „Paganini”, a főszerepben Conrad Veidt, Eva May és a kis Martin Herzberg.

— Az Atlantic nyári moziban ma, szerda este utoljára 9 órakor „Kacagj Bajazzó” éneklő-film kerül bemutatásra. Kedvezőtlen idő esetén az előadás az Apolló mozgószínházban lesz megtartva.

KÖZGAZDASÁG

Athelyezték
a megyei gazdasági tanácsost

Biharmegye agrárkiszajátításait intézte Grama Gábor megyei gazdasági tanácsos, akinek működése sok kritikát váltott ki a regábeli s kolozsvári ujságokban. Legutóbb egy parlamenti beszédben szerepelt Grama működése s nemsokára arról beszéltek, hogy Grama áthelyezését kérte. Grama Gábort a földmívelésügyi miniszter Marosvásárhelyre helyezte át s így az agrárkiszajátítások utolsó fázisát utódja bonyolítja le.

Utódjául a földmívelésügyi miniszter Manulescu Ion putnai ágáratanácsost helyezte át Nagyváradra s a hivatali irodavezetője Straub Domokos felügyelő lesz. Az új főnök már megérkezett s munkatársunknak kijelentette, hogy egyelőre a helyzetet tanulmányozza, azután átvesszi az agrárügyek intézését. Egyelőre megbízatása ideiglenes.

— Manolescu volt vezérigazgató Nagyváradon. Manolescu mérnök, volt ipari miniszteri vezérigazgató, Románia egyik legkiválóbb gazdasági szakembere,

miat a Moskovits ipartelepek koncernjéhez tartozó vállalatok és a Nagyvárad Hítelbank igazgatósági tagja, a napokban Nagyváradon tartózkodott. Ebből az alkalomból az érdekelt vállalatok bankettet rendeztek Manoilescu tiszteletére. Dr. Moskovits Miklós mondta az első pohárköszöntőt s igen magas beszédében méltatta Manoilescu nagy érdemeit az ország gazdasági fellendítése érdekében. Dr. Zigre Miklós szép beszédben dr. Moskovits Miklóst, a vállalatok elnökét üdvözölte s energikus, alkotó munkásságát jellemezte. Catana rendőrfelügyelő beszéde után Sulyok István ref. püspök a megértés és egyetértés gondolatát hangoztatta. Manoilescu mérnök tartalmas pohárköszöntőben egész gazdasági programot foglalt magában arra nézve, hogyan kell Nagyvárad gazdasági helyzetét az új viszonyok közepette felvirágoztatni, főleg két dologra mutat rá. Először is megfelelő kedvezményes vasuti tarifákkal kell a határszéli göcspontot erősíteni és másodsorban vámszabadraktárak felállítása lenne módja annak, hogy Nagyvárad ismét a Nyugat és Kelet közötti kereskedelem cserehelye legyen. Ilyen értelemben való törekvését az itteni gazdasági tényezőknek mindig a legmelegebben támogatni igéri. Felszólalt még dr. Moskovits Miklós, aki a hatóságok vezetőire, dr. Fényes Samu, aki dr. Zigre Miklósa és dr. Mangra Demeter, aki az iparvállalatok vezetőire üritette poharát.

— Az adóügyi ügynökök kinevezéséről irtunk mai számunkban, amely aggodalmat keltett kereskedői s ipari körökben. Illetékes pénzügyi helyről arról biztosítják a kereskedőket és iparosokat, hogy az adóügyi ügynökök a luxus- és forgalmiadókat akképpen ellenőrzik, mint eddig s az adókövetésekhez gyűjtik az adatokat anélkül, hogy a forgalom menetét zavarnák. Az adóügyi ügynökök a kerületi ellenőrök személyzetét alkotják s figyelemmel lesznek a gazdasági érdekeltségek üzleti titkaira.

NYILTÉR

Weisz László ügynök üzleti útján tudomást szerzett arról, hogy az Ifj. Weisz Bernátcség ellene bizonyos pénzek elcsúszásáért feljelentést tett. Hazajött, beigazolta, hogy elutazása előtt a pénzt egyik rokonának hagyta azzal a megbízatással, hogy a cégnek vigye be, ki azt elmulasztotta. — Weisz László jóhiszeműen járt el. Tehát a feljelentést visszavontuk.

IFJ. WEISZ BERNAT.

Ertesítés

Ertesítem T. üzletfeleimet, hogy kereskedelmi ügynökségi irodámat Tisza Kálmán-ter 1. szám alól

Str. Josif Vulcan (volt Nagy Sándor-utca) 1. szám

alá helyeztem át.

Tiszteettel
SCHREIER MOR.

TÖZSDE

Bukarest, május 13. Zárlat: Devizák: Páris 1165, London 873, Newyork 199, Róma 895, Zürich 35 fél, Bécs 28, Prága 585.

Valuták: Font 860—870, frank 1200—1250, svájci 35—35 fél, lira 880—885, dinár 238—242, dollár 196 fél—197 fél, osztrák 28—28 fél, magyar 22—23, szokol 575—580, leva 135—136.

Zürich, május 13. Zárlat: Berlin 10

0-a 130, Amsterdam 210 fél, Newyork 561 egyenlő, London 2460, Páris 3110, Milánó 2495, Prága 1650, Budapest 0.0062 fél, Belgrad 697 fél, Bukarest 285, Bécs 0.0079 fél.

Budapest, május 13. A keddi értékpapírpia zárata: Angol-Magy. 77, Magy. H. 675, Leszámitoló 97, Rima 156, Allamv. 660, Bosny. Agrár 73, Földhitel 400, Hermes 67, Keresk. b. 1500, Belv. tak. 34 fél, Pesti Hazai 4275, Borsod-Misk. 155, Első Bp. gőz 163, Beocsini 1200, Borsodi szén 173, Szászvári 440, Kohó 625, Drasche 285, Magnézit 2400, Ujlaki 210, Urikányi 1210, Globus 51, Osztr. H. 235, Csáky 23 fél, Fegyver 1375, Ganz-Danub. 3800, Ganz-Vill. 1825, Hoffher 198, Rössemann 93, Schlick 88, Osztr. lgsz. 950, Danica 190, Izzó 700, Flóra 116, Goldberger 145, Hungária műtr. 260, Karton 85, Klotild 90, Csukor 3250, Östern. 305, Salgó 735, Rugyanta 475, Georgia 568, Oceán 38, Olaj 105, Láng 175, Zagyvapárv. 34, Schuller 65, Baróti 8250, Guttman 480, Papir 41, Ofa 660, Szlavónia 118, Zabolai 135, Adria 1800, Tröszt 115, Karton 85.

Budapest, május 13. Terménytőzsde: Gobanapiac lanyha. Budapesti buza 350, tiszavidéki 342 fél, balatoni 335, balatoni rozs 310, pestmegyei, tolnamegyei 320, nyírségi 312 fél, tiszai bácskai kukorica 370, dunántúli 265 ezer korona.

Klasszikus szerzők művei

0-Schott kiadásban 10 Jeli

a Hegedűs Hirtlaproda zeneműosztályában

25 ! 25

drb. levélpapír • drb. boríték

a legjobb* minőségű vászon-, préselt v. tengerentúli papírból

34—38 lelig

SONNENFELD

R.-T. papíráruházában,
Oradea-Mare — Nagyvárad
Regina Maria (Bémer)-ér 3. sz.

ELADÓ INGATLANOK.

Házak a város különböző utcáján 45.000-tól 65, 90, 95, 100, 150, 200, 230, 250, 280, 300, 350, 1.000.000 ig. Szőlők elfoglaltó villával és házakkal 100.000-től 120, 130, 150, 200, 240, 350, 400, 1.500.000-ig. Szőlők lakásokkal, felszereléssel 12, 24, 40, 41 holdasak. Földbirtokok. Több 60, 163, 213 holdak, kastélyal, tanyákkal (több részben is). Elkezdte korcsmával. Korcsma kiadó (lakással, hozzávalókkal). Vidéken több ház korcsmákkal, mészárszékekkel, nagy kerttel eladó. Vidéken gőzfürdő. Tíz kaplár mén. Gyümölcsös. Ház jutányos áron nagy kerttel átvehető. Ertekezni TOMÁNEKAT, Nilgész-telepen 3-10 6-ig. Str. St. Ladislau (Körös-utca 21).

Napellenző vásznak Roletta grádlik

Roletta gépek, zsákok, zsinegek, kender tömlők legelősséban beszerzhetők

SPITZER

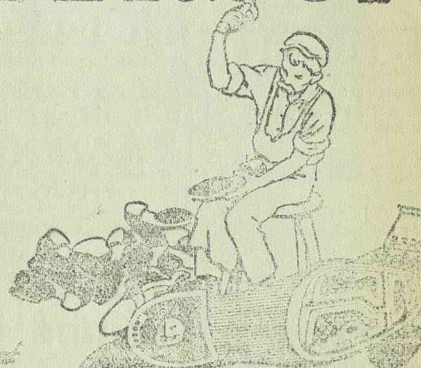
zsak és kárpitoskellék üzletében

Sir. Nicolae Iorga (Zöldá-u.) 21. — Telefon 4—34

— Oriasi raktár matrac, grádlik és butor szövetekben.

Nyuságyak legelősséban beszerzési forrása

BERSON



Berson gumisarkok és gumitalpak

erősítessen cipőszárat cipőre, mert csak az pengézik lakar meg, hanem egyúttal kimenő lábát is cipő

Publicație de licitație

Primarie comunei Sântelec vinde contra plata in numerar in licitație publica la 27 Maiu 1924 oare la a. m. la casa comunală din Sântelec

180 metri lemne de foc așenja goron și cer,

400 metri lemne de grângi pentru foc care este proprietatea Firmei „Veisberger și Varadi”.

Pădurea in chestie sa află in hotarul comunei Sântelec la o depaștere de 5—6 km. dela stația Tășad.

Prețul de strigare s'a stabilit la 31.000 L.

Primaria.

Működés

KOLLER ÁGOSTON

Boul. Reg. Ferdinand (Rákóczi-út) 19.

Elvállalok borotva, olló, kés és vilányerőre berendezett gilette borotva közzörléséit.

Kérem a címre ügyelni!

Convocare

„Sohodol” Industria de Pădure S. A. convoaca prin prezenta On. Acționari, la adunarea generala ordinara anuala, care Va avea loc, la Oradea-Mare, la 25 Mai a. c. orele 11 p. m. in localul Bancii de Credit din Oradea-Mare S. A. Strada Nicolae Iorga 1.

ORDINEA DE ZI:

1. Raportul Consiliului de Administrație și inaintarea bilanșului din anul 1923.

2. Raportul Comitetului Cenzorilor.

3. Stabilierea bilanșului și hotarirea despre beneficiul net al exercitiului trecut.

4. Hotarire referitor la descarcarea Consiliului de Administrație și a Comitetului Cenzorilor.

5. Modificarea § 4. 13 și 22 al statutelor și propunerea referitor la ridicarea capitalului social.

6. Alegerea unui membru in Consiliul de Administrație.

7. Alegerea Comitetului Cenzorilor.

Consiliul de administrație.

„Ideal Pasta”

a legioara cipőkrem 180 grammos dobozokban

Egy doboz ára 14 L
Próba doboz 4 L

Értékesítő:

„Ideal Pasta”

A legkisebb hirdetés ára 30 lei

A NAGYVÁRAD APRÓHIRDETÉSEI

Egy sor ára 3 lei.
vastag betűs 6 lei

Oktatás

Gyorsírást és német nyelvet
órákat ad Edelmann Hédi,
Str. Rimanóczy-u. 12. 1000

Adás-vétel

Eladó 12 személyes kávé-
és mokkás sze.víz, zsúr-
asztal, szamová, antik be-
rakások íróasztal és comot
(Rákóczi-ut) 30. Jobbra.
Szász. 892

Bizományba elfogadok bár-
milyen leheneműt, por-
cellánokat, szőnyegeket és
képeket. Boulevardul Re-
gele Ferdinand (Rákóczi-
ut) 30. Jobbra. Szász. 64

Jó állapotban lévő férfi-
ruhák, egy finom konyha-
spór és cipők eladók. Str.
Cuza Voda (Szacsavay-u.)
43. sz. 980

Bádogos szerszámok 3 gép-
pel eladó. András Nándor
Tinca Jud. Bihar, Str. Re-
gina Maria 21. 16

Eladó ház Nagyszalontán
vegyeskereskedéssel, teljes
berendezéssel, — ko-látolt
italmérés és dohányciádás.
Kölesér-utca 42. 29

Eladó ház vidéken, forgalm-
mas helyen, 3 szobás lakás,
1 műhely helyiséggel,
kerékgyártó berendezéssel.
Ertekezni lehet a helyszí-
nen. Sallai Sándor Bodis-
lán (Érbogyoszló). 26

Keresek birtokot Magyar
országban 40—100 holdig
esetleg elcserejni. Weisz
Gizi Nyomda-u. 4. 43

Eladó Rákóczi-ut mellett
háztelkek olcsón és még
több másutt. Weisz Gizi
Nyomda-u. 4. 45

Eladó 130 gyönyörű ház,
85 fűtelt ház, 44 bér pa-
lota, 38 magán ház, van-
nak gyönyörű szőlők,
kisebb nagyobb birtokok,
kedvező fizetéssel 1 és 2
szobás lakások a Bul. Reg.
Ferdinand (Rákóczi-uton)
üzletek, társak stb. Weisz
Gizi Szada Tipografiei
(Nyomda-utca) 4. 44

Eladó politikus komplett
ebédlő, konyha kredenc,
fülön tűköt, 5 ajtós telé-
zsi, 10 m kongre függöny
anyag olcsón, téher selyem
jumper, goblen képek Szász
Bul. Reg. Ferdinand (Rá-
kóczi-ut) 30 jobbra. 44H

Eladó Str. Vlahuța (Szent
János-u.) elején nagyház-
telekkel 250 ezer. Calea
Victoria (Kolozsvári-utca)
üzlet ház 140 ezer. Magán
ház istálló udvar 125 ezer
lei. Weisz Gizi Str. Tipo-
grafie (Nyomda-utca) 4. sz. 44

Fehér tenisz-kosztüm el-
adó. Megtekinthető 2-4-ig.
Cim Hegedűs Hirlepiro-
dában. 42H

LAKÁS

4000 lei bért fizetlek egy
szoba konyhás lakásért.
Cimet a kiadóra kérék. 50

Leleptést vagy magas bért
fizetlek két szoba konyhás
lakásért. — Cimeket a ki-
adóra. 51

Egy vagy két szobát tire-
sen vagy butorozva konyha
használatul keresek. Cim
a kiadóban. 43

Megnyitlt Saguna (Kapucinus)-u. 9. sz. az udvarban

KEPES ERZSI és EMMER ILUS
női divat kalap-szalonya.

Tavaszi és nyári női kalapudonságok nagy választék-
ban a legolcsóbban. :: Alkáltsokul 50 leltől kezdve vettünk.

24 %, kamatra keresünk
magánpénzt teljes fedezet-
tel, Adásvételi Rtg. Parcul
Traian (Széchenyi-tér) 12.
Ertesítés délután. 4

Urlikost háznál, ebéd négy
fogás harminc leiert kap-
ható. Cim a kiadóban. 36

Keresek váltóra három havi
visszafizetésre 35 % ka-
mat mellett 100.000 lei,
garant a 80 hold föld. —
Leveleket „Erdész” jel-
lőre a kiadóra. 52

Elveszett tegnap a velen-
czet csűrhe közé keverő-
dött egyéves szőke koca,
becsületes megajáló vagy
nyomravezető illő jutalom-
ban részeseit. Koljea, ve-
lencel állomás. 49

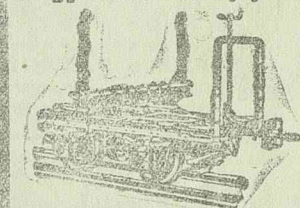
80.000 Lei készpénzköl-
csön betáblázásra előnyös
feltételek mellett felvehető
Keresek házat beköltöz-
hető lakással. Kereske-
delmi iroda, Str. Episcopu-
lul Pavel (Pável-u.) 22
47H

Ismét magas árban
VESZÉK
ARANY
EZÜST
és brilliáns tárgyakat
KLEIN
szakszínház Avram Iancu
(Kossuth Lajos)-utca 4 szam

Utleve, bételt és bármily
igazonyhoz szükséges
fényképek, Nagyvárad te-
rületén legolcsóbban, 20
leltől kezdve készülnek
Zenker fényképszánél, Str.
I. C. Brațanu (Szaniszló-
utca) 25. Felvételek este
fél 8-ig.

FERROSTAAL R. T.

nagyváradai fiókja, Saguna (Kapucinus)-utca 2.



Eladás raktárról

Sinek
Erdel truck kocsi
Billenő kocsi
Apró anyag
Henschel lokomofiv

Sütők és cukrászok figyelmébe!

Pesti sütőlapátok, prézli darálók, feladó gépek, teljes kemence felsze-
rűlések, dagasztógépek vasteknők, Diamelt, kenyérszámok, fagyalt-
gépek, fagyaltapparátok, 2—3-as STEINER VICTOR
hengerek, habveitőgépek és min-
dennemű pék és cukrász felsze-
rűlések állandóan raktárról kapható
pék mesternél, Oradea-Mare
(Nagyvárad)

Vagyitlisztítő üzlet
Bazár épület — Ezlnbár oldal

Elvállalok mindennemű felsőruha
tisztitást Vasalások azonnal.
Borgos Sámuel

KERJENÉK MINDENUT
PIERRE
BOROTVAPENGÉKET
TISZTA ACÉLBOL, EZÜSTKEVERÉK
LEGFINOMABB ÉS LEGOLCSÓBB
PRIMA FABRICA
DE APARATE SI LAME DE RAS S.A.
Strada Donici 1, Bucuresti

Irodabutorok,
parkellák
Rimanóczy
műbutor és parkettagyár
rt. Oradea-Mare Strada
Clujului 117. Telefon 279

Gyárilag készítünk állandóan raktáron tartunk:
Nyugagyakat, különféle
vasmozsdót, összersuk-
ható vaságyat, ágysod-
ronyt, széküleslapokat,
elvállalunk mindennemű fa és vas tömeg munkát a
legolcsóbb árban

Glória
Oradea-Mare
Str. Iosif Vulcan No. 10.

Schreier kereskedelmi ügynökség

Foglalkozik ingó, ingatlan és kereskedelmi
árak közvetítésével, pénzkölcsönöket szerez,

Utlevelet vizumoztat

Külföldre utazóknak díjmentes felvilágosítással szolgál.

Str. Josif Vulcan (Nagy Sándor-u.) 4 sz.

Alkalmazás

Idősebb izr. német neve-
lő német nyelv tanítást
nagyobb gyermekekhez, jó
bánsámd mellett vidékre
vállal inkább jó bánsá-
mdra, mint fizetésre rei-
tektál. Cimeket a kiadó a
kér. 25

Intelligens német nőt ke-
resek gyermekek mellé, Je-
lentkezni Str. Avram Iancu
(Kossuth-u.) 15., házmes-
ternél. 43H

Uzemhez, bankhoz, üzlet-
hez pénzbeszedői állást
vállal szorgalmas fiatal-
ember. Cime Balázsnél
Str. N. Iorga (Zöldfa-u.)
21. Telefon 815. 35

Német, magyar, angol le-
velező, gyors-gépiro, iro-
dai gyakorlati állást ke-
res, esetleg félnapra. Meg-
hívás „Perlekt” alá ki-
adóra kérétek. 37

Angol órákat adok mérsé-
kelt díjazásért. Cimet ki-
adóra kérék. 37

Kerházi élelmező vezető
képesítéssel bíró, nollen,
volt magyar csendőrmes-
ter, román, magyar, német
és lot nyelvű tudással élel-
mező vezetői, felügyelői,
pénzbeszedői, vagy ehhez
hasonló állást keres. Ci-
meket a Hegedűs Hirlepiro-
dákba kérék. 33H

Úgyes maszmódnóket és
kezelényókat felvesz azon-
nalra dr. Balla Vilmosné
és Fried Böke kalapsza-
lonja Str. Vlahuța (Szent
János-u.) 7. 39H

Varróléánytónálómunkást
felveszek, Parcul Traian 2.
Zambóné. 40H

Tíztriselel vagy nő, lehe-
tőleg német román, német
nyelvű tudással — leltőlentől
15-iki belépésre — keres-
telek. Norddeutscher Lloyd,
Bulv. Regele Ferdinand 19.
45H

Géprőné, német, esetleg
román nyelvismeretű 15-iki
belépéssel kerestetik. —
Nordlloyd, Bulv. Regele
Ferdinand 19. 46H

Jól főző szakácsnő 15-re
állást keres. Cimeket a
kiadóra kérék. 55

Jól főző szakácsnő Ma-
rosvásárhelyre kerestetik.

Tíztriseles mindenre jó
bizonyítvánnyal 15-re fel-
vételt. Str. Cuza Voda
(Szacsavay-utca) 43, 1. ajtó
jobb. 53

Közlöny

Női szabóval társulnék
Központban. Helyiségem
van. Cimet a kiadóban. 7

Stoppolást és egyszerűbb
ruhák varrását vállalom
(Horváthné Str. Roșiorilor
(Huszár-u.) 1. 993

Butori

világos háló szoba és
konyha butorok olcsón
kaphatók. Mindenféle
asztalosmunkát olcsón
vállal ok.

Szárás Miklós
műasztalos
Str. Ladislau (Körös u.)
48. szám.